

Kommissioun seng Ureegungen zoudroe léisst, esou wéi et an den 80er Jore gemaach ginn ass.

Wéi gesot, et wier an eisen Ae wëschenswäert, wann déi zwou Enceintë géife koordinéiert virgoen, well et ass wicteg genuch, dass mer hei net ausereindriften an der Aschätzung vun de Léisungsproposen an dass mer eis och net duerch d'Noheet vun de Wahlen dovunner ofhale loosse, gemeinsam iwwert den Tellerrand ewech Solutiounen ze proposéieren.

Wa mer dat zesummeleeën, wat mer zesumme kënnen, da fanne mer och e Wee duerch dës Kris. A wa mer eis am Laf vun deenen nächsten a kommende Méint esou opstellen, wéi mer et zesumme kënnen fäerdeg bréngen, da si mer och duerno gutt positionéiert, fir dass et nees biergop geet.

De Budget 2009, Dir Dammen an Dir Hären, ass an eisen Aen en éischte Schrëtt an déi Richtung.

Ech soen lech Merci.

►►► **Plusieurs voix.** - Très bien!

►►► **M. le Président.** - Merci, Här Wolter. Nächste Riedner ass den honorablen Här Meisch fir d'DP-Fraktioun. Här Meisch, Dir hutt d'Wuert.

►►► **M. Claude Meisch (DP).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll mech net all de Wieder vu mengem Virriedner uschléissen. Ech ka mech awer deene Wieder uschléissen, déi hien iwwert de Budgetsrapporteur vun dësem Joer verluer huet, iwwert den Norbert Haupt, deen, wéi esou munch anere Budgetsrapporteur virun him, eng Flässaarbecht gemaach huet a vill Äifer un den Dag geluecht huet, fir munch Iwwerleeung emol erëm eng Kéier aneschters ze formuléieren, munch Iwwerleeung och méi mat Distanz zur alldeeglecher Politik ze formuléieren, dee vill d'Ouer opgespaant huet hei am Haus, awer och doruechter, dobaussen am Land.

Et ass effektiv schued, dass d'Aktualitéit vun der leschter Woch deem Rapport net déi néideg Opmierksamkeet konnt iwwer loossen. Dat soll awer elo net évitéieren, dass mer en hei diskutéieren, do, wou mer kënnen zoustëmmen, awer och da vläicht do, wou mir - déi eenzel Riedner hei - et vläicht aneschters geschriwwen hätten.

Op jidde Fall, Norbert Haupt, Félicitatiounen fir déi Aarbecht als Budgetsrapporteur vum Budget 2009!

►►► **Plusieurs voix.** - Très bien!

►►► **M. Claude Meisch (DP).** - Ech wëll och soen, dass ech net d'Impressioun hunn, dass ech momentan hei géif fir d'Galerie schwätzen, esou wéi mäi Virriedner et gemengt huet. Ech hunn och net gemengt, dass hien hei géif fir d'Galerie schwätzen. Mir schwätzen heibannen am Haus, an der Chamber. Mir loosse eis awer och vu kengem aneren d'Wuert verbidden, wann et doréms geet, dobaussen ze schwätze mat de Leit am Land. An dat mécht een nun eben emol iwwert de Wee vun der Press, well et leider schwéier ass, mat jiddwer Eenzelnen am Land kënnen ze diskutéieren iwwert d'Problemer, déi en huet, esou wéi mir se gesinn an esou wéi mir menge se da kënnen ze léisen.

Ech wëll och nach eng Kéier drop hiweisen, dass mer bis ewell eng ganz Rei vun Initiativen déi lescht Woche geholl hunn, parlamentaresch Initiativen, fir grad an där Wirtschaftskris, an där mer dra sinn, als Fraktioun eis net heihinner ze setzen, zréckzelehnen an ze waarden, bis d'Regierung mat Propositionen kënn, mä fir als Fraktioun heihinner ze kommen an en aktive Rôle ze spillen.

Duerfir hu mer déi Spezialkommissioun gefrot. Duerfir wollt mer och der Regierung eng Chance ginn, fir e Budget rectificé bis uganks d'nächst Joer kënnen opstellen. Duerfir déi sëllegen Initiative vun eiser Fraktioun.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'éischt war d'Bankekrise, elo ass d'Wirtschaftskris. A béides ass verursaacht duerch eng déif gräifend Vertrauenskrise. Et gétt real Ursaache fir déi Vertrauenskrise. Et ass fir d'allereischt d'Iwwerbewäertung vun enger ganzer Rei vu Valeuren an d'Ennerbewäertung vun enger ganzer Rei vu Risiken, déi derzou gefouert hunn, dass munches d'Ennescht d'Iwweschts gaangen ass déi lescht Méint.

Firwat ass et esou schlëmm komm? Firwat huet dat, wat oft wäit ewech vun hei seng Initialzündung hat, esou global Ausmoosse kritt an ass wéi eng grouss Well iwwert de Planéit an och iwwer Lëtzebuerg ewechkomm?

Et ass kee Vertraue méi do. Et ass kee Vertraue méi do tëschent de Banken; dat hu mer erlieft. Et ass kee Vertrauen do tëschent den Entrepreneuren; dat kenne mer. Et ass net onbedéngt Vertrauen tëschent dem Konsument an dem Produzent. An et gétt mat Sécherheet och e Mangel u Vertrauen tëschent dem Bierger an der Politik.

Ee Beispill: D'Automobilindustrie ass jo net zesummegebrach oder huet net hir Produktion misse stoppen, well mer alleguerten zesumme decidéiert hätten, an Zukunft just ze Fouss ze goen. Mir hunn och emol net eigentlech decidéiert, dass mer eis de Luxus net méi wëllen erlaben, all dräi Joer en neien Auto ze kafen, mä dat elo just all véier, all fénnef Joer ze maachen.

Neen, dat war et net. Mä d'Leit traue sech net. Si traue sech momentan net, gréisser Acquisitiounen ze maachen, en Haus ze kafen, ze renovéieren oder dann ebe sech en neien Auto unzeschaffen. Si wëssen net, wat d'Zukunft konkret bréngt, wat se fir si perséinlech, privat fir d'Famill reservéiert huet. Duerfir si se virsiichteg a si sinn och emol heiansdo iwwervirsiichteg.

Einfach gutt zourieden, geet do mat Sécherheet net duer. Dat geet net duer vun der Politik. Dat geet net duer vun der Sait vun der Wëssenschaft. Et geet net duer vun der Sait vun den Entrepreneuren.

Fir neit Vertrauen ze schafen, dat brauch Zäit. Ech mengen och, dass et Kohärenz brauch tëschent deem, wat ee seet, an deem, wat ee mécht. An et brauch Eierlecheit. Zäit; et muss ee wëssen, dass mer eréischt zwee Méint amgaange sinn. D'Auswirkung maache sech ëmmer méi bemierkbar. Mir spiere se. D'Leit fänken u se ze spieren. A wéi vill Zäit dat mer hunn, fir richtig ze reagéieren, wësse mer eigentlech net.

U Kohärenz, fannen ech, dass et feelt. De Premierminister huet hei op dëser Plaz d'lescht Woch gesot, et misst een d'Wourecht soen, näischt wéi d'Wourecht. De Budgetminister, de Luc Frieden, seet, dass de Budget op Vertrauen an op Zouversicht géif baséieren. De President vun op d'mannst enger vun de Majoritéitsparteie seet awer, deeselwechte Luc Frieden wär en Zaubermeeschter a sai Budget géif net dem Prinzip vun der Véracitéit entsprechen.

(Interruption)

D'Auswirkung vun der Kris gi gradesou ënnerschiedlech kommentéiert. Vu Verharmlosung bis vu Katastrophenzenarien, déi eropbeschweue ginn, alles war bis ewell ze héieren. D'Diskussioun, ob a wéini a fir wéi laang mer dann elo an enger Rezessioun sinn a wéini eng Rezessioun da Rezessioun d'äerf genannt ginn, huet Hiert zur Verwirrung bägedroen.

D'Analys vum Jean-Claude Juncker mécht eis bestierzt - et kann ee se deelen -, dass mer momentan amgaange sinn, déi schlëmmste Wirtschaftskris zënter dem Ufank vun den 30er Jore vum leschte Jorhonnert ze erliewen. A mir wëssen, wat dat heescht, well mir haten zënterdeem eng Rei vu militäresche Krisen, soziale Krisen, Wirtschaftskrisen, déi mer ëmmer hu misse meeschteren.

Wa mer awer kucken, wat d'Reaktioun op deen doten Zeenario ass, da fällt déi dach séier moer aus. De Budget bleibt onverännert, esou wéi en am Summer ausgeschafft ginn ass, esou wéi en am freien Hierscht hei déposéiert gouf. D'Politik leet éischter d'Hänn an de Schouss, virun allem, wann een dat mam Ausland vergläicht, wou awer keen Dag vergeet, ouni dass déi national Regierungen eng nei politesch Initiative fir d'Stäipe vun der Economie ukënnegen.

2009 wär also en Anti-Krise-Budget, ouni dass duerch d'Kris dorunner ee Jota geännert gi wär. Déi Opriff vum Premierminister, wou hien de Leit seet, si sollen dach wann ech gelift elo consomméieren, nëmmen esou géife mer aus der Situatioun erauskommen; déi Opriff och, fir de Leit ze soen an der Bankekris, d'Leit sollen hiert Geld bei de Banke stoe loosse; dat hëlleft net fir nei Zouversicht ze schafen. Et kléngt éischter no Hëlleflosegkeet a ganz vill no Zweckoptimismus. Déi Inkohärenzen do, déi sinn et, déi kee Vertraue wuesse loosse bei de Bierger vun dësem Land. Vertrauen, dat mer awer esou dréngend bräichten.

Wa mer da kucken, awéiwäit mer bis ewell de Leit d'Wourecht gesot hunn, a mer dat net wëlle maachen, da muss ech nach eng Kéier drop zréckkommen, dass mer am Laf vun der leschter Woch hei eng Motioun als DP erabruecht hunn, fir e Budget rectificé virzeleeën. Deen hätt kënnen méi Kloorheit bréngen an hätt viles aus dem Niwwel eraus an d'Liicht kënnen stellen an de Leit kënnen soen, wéi d'Statsfinanzen dann 2009 méi richtig wäerten ausgesinn a wat dat fir Konsequenzen hätt.

D'Regierung freet d'Chamber hei e Budget ze stëmmen, wou mer haut alleguerte scho wëssen, dass deen der Realitéit net wäert entsprechen. Wou mer haut alleguerte scho vill méi wäit sinn am Wëssensstand wéi dat, wat mer dee Moment wussten, wou dee Budget do opgestallt ginn ass.

An dann dorop ze verweisen, dass mer jo am Ufank vum nächste Joer e Stabilitéitsprogramm hei misse diskutéieren, dat ass gutt. Dat geet awer net duer, well et ass nun eben emol e fundamentaalt Recht vun enger Chamber, fir der Regierung hire Budget ze autoriséieren. A wa mer hei e Budget stëmmen, wou mer elo scho wëssen, dass en net richtig ass, da gétt déi Chamber hei eigentlech net méi fir eescht geholl. Si gétt vun der Regierung net eescht geholl. Mä dës Chamber hält sech selwer net eescht, wa mer dee Budget do esou stëmmen.

De Projet vum Budget 2009 baséiert op enger Croissance vun 3%. E baséiert op enger Annahm, dass mer d'nächst Joer méi Aarbechtsplazen am Land hunn. E baséiert op der Prognos, dass de Chômage fir 2009 soll stabil bleiwen.

Nun, haut ginn d'Prognose fir d'Wirtschafts-croissance vun 2009 wäit ausereneen. Emol eng Kéier e Minus vun 0,5% bis zu engem knappe Plus vun 0,5%. Aarbechtsplazen - dat héiere mer - ginn ofgebaut. An de Chômage soll 2009 an doriwier eraus op fir Lëtzebuerg ni bekannten Héichte klammen. 2009: 6,5%.

Haut schonn hu mer Kuerzzäitarbecht a ville Betriber. Vill Mënschen am Land sinn doduerch betraff. De Chômage wäert derzou féieren, dass mer méi Misär am Land hunn, dass d'Leit Angscht hunn hir Plaz ze verléieren. Et wäert perséinlech Schicksaler ginn. Mä mir wëssen awer och, dass dat eng Répercussiou op de Statsbudget huet. Well och dat doten, dass muss finanzéiert ginn.

De Budgetminister, de Luc Frieden, seet an der „Revue“: „Die durch Kurzarbeit und Arbeitslosenunterstützung entstandenen Mehrausgaben werden mittelfristig durch weniger laufende Ausgaben zu kompensieren sein.“ Ech liesen also do eraus, dass d'Solidaritätssteuer net soll eropgesat ginn, mä dass een op där anerer Sait duerch lafend Käschten, déi agespuert ginn, wëllt déi Méiausgabe kompenséieren. Et wär dann awer interessant ze wësse vum Budgetminister, duerch wat fir eng Aspuegung bei de lafenden Ausgaben dat doten da soll geschéien; wat fir e Montant dass do soll zesummekommen.

Éierlech sinn, dass heescht och, déi ganz Wourecht soen. Zu där ganzer Wourecht gehéiert och, dass Provisionen momentan bei de Banke gemaach ginn. Dat wäert derzou féieren - vläicht nach net esou staark 2009; mat Sécherheit méi staark nach 2010 an duerno -, dass mer manner Recetten iwwert d'Betriebsbesteuerung wäerten erakréien.

De Konsum an där Vertrauenskrise, an där mer dra sinn, wäert net op deem Niveau bleiwen. Schwätzt emol eng Kéier mat de Garagisten. Schwätzt emol eng Kéier mat den Eenzelhändler. Dat heescht, dass mer net déi TVA wäerten erakréien, déi am Budgetsprojekt virgesinn ass.

Zënter Enn September ass d'Welt nun emol eben eng aner. Ech verstinn, dass keen en Hellscher ass, an et ka keen haut soen, wat d'Realiteit d'nächst Joer ass. Kee weess, wéi laang déi Rezessioun do wäert daueren. Kee weess, wéi staark d'Auswirkungen op d'Economie zu Lëtzebuerg wäerte sinn, wéi schnell dass se sech bemierkbar maachen a wat dat alles konkret heescht fir eise Statsapparat an d'Statsfinanzen. Kee weess eppes Geneeës. Duerfir bleibt d'Regierung einfach emol derbäi, fir e falsche Budget hei zum Vote ze bréngen.

Wie gewéint mat esou enger Budgetpolitik, mat esou enger Finanzpolitik neit Vertrauen? Ech mengen, keen.

Recetten a munch Dépensé baséieren ëmmer op enger Schätzung. Wann de Budget opgestallt gétt, an normalen Zäiten an och a Krisenzäite wéi elo, da gétt gekuckt: Vu wat fir enger Wirtschaftscroissance kann een ausgoen? Wéi entwéckelt sech den Emploi? A ganz vill aner Eckdate fléissen do eran.

Déi al Schätzung si sécher falsch. Neier wäert mat Sécherheit awer méi richtig. An et schéngt der ze ginn. De President vun der lëtzebuergescher Zentralbank huet viru kuerzem an engem Interview gesot, dass ee wahrscheinlech d'nächst Joer 2009 mat engem Defizit vun 3% vum PIB misst rechnen.

D'DP huet duerfir e Budget rectificé bis Enn Mäerz gefrot, fir eben déi nei Donnéeën an

net nëmmen de Stand vun haut, mä de Stand vun deenen nächsten dräi Méint kënnen do mat afléissen ze loosse an net einfach um Stand vun deene leschten dräi Méint stoen ze bleiwen. D'Regierung wär dem Parlament dat dote schëlleg, d'Regierung wär och de Bierger hei am Land dat dote schëlleg.

De Budget 2009, deen haut hei diskutéiert gétt an d'nächst Woch gestëmmt wäert ginn, ass eppes wéi e Wantermärchen. E Mäerchen awer och, dass virun enger Rei vu Jore schonn ugefaangen huet.

Mir erënneren eis un déi Tripartite, déi eigentlech Léisunge just fonnt huet bis 2009, bis also d'nächst Joer; well do viles ausleeft, wat do diskutéiert an decidéiert ginn ass. Deemools hu mer eis schonn iwwer Automatismen beklot, deemools gouf scho vu strukturelle Problemer, och bei de Statsfinanzen, geschwat.

D'Tripartite huet da gehollef de Budget éischter ze équilibréieren, mä déi Automatismen lafe weider, déi strukturell Problemer bestinn nach ëmmer. Dat fanne mer jo och erëm am Avis vun Conseil supérieur du développement durable, deen d'ailleurs ganz interessant ass, mä deen eis och do näischt Neies gesot huet.

D'Regierung huet an deene gudde Joren eng ganz Rei vu waarmen Eisen net ugepaakt, an et kann een drun zweifelen, ob se dann elo fäeg sinn, dass an deenen nächsten Méint ze maachen.

De Statsminister huet d'lescht Woch dann och heibanne gefrot, wat um Statsbudget sollt geännert ginn. Elo weess ech, dass de Statsminister dat, wat d'Demokratesch Partei seet, ganz genee suivéiert, an da misst en eigentlech wëssen, wat eis Haltung dozou ass.

D'Demokratesch Partei wëllt, dass mer d'Recetté fir 2009 realistesch um Wëssensstand vun haut kënnen schätzen an net um Wëssensstand vum Juli/August 2008. Mir wëllen, dass mer d'Dépenses do upassen, wou mer dovunner ausgoe kënnen, dass se méi héich sinn, wéi zum Beispill beim Fonds pour l'Emploi. Mir wëllen och, dass mer Dépenses ëmschichten, fir se schneller kënnen ze tätigen, fir se do kënnen ze exekutéieren, wou Projete fäerdeg sinn, wou een d'Geld éischter ënnert d'Leit ka bréngen.

Mir wëlle fir 2009 keng Kierzungen, well - an do deele mer déi grondsätzlech Approche vun der Regierung - wa mer ee Feeler kënnen maachen, dann ass et elo, an enger Situatioun, wou de private Konsum abrécht, wou d'Investitiounen vun de Betriber erofginn, dann och nach den öffentleche Konsum an déi öffentlech Investitiounen ze reduzéieren. E Feeler, hunn ech mer soe gelooss, deen 1929 an an de Joren duerno gemaach ginn ass an deen zu deene schlëmmen Konsequenzen, déi mer alleguerte kennen, gefouert huet.

Mir sollen awer éierlech sinn an dann och deen ze erwaardenden Defizit berechnen an en ausweisen. Well déi dote Politik wäert et net zum Nulltarif ginn, esou en Defizit, dee mer elo wäerte kréien. Dat heescht, dass mer eis wäerte verschëlden. Dat ass och justifiéiert. Well wa mer et net géife maachen, da wär et herno vill méi schwierig, nach aus der Situatioun erauszekommen, aus där ekonomescher Situatioun an awer och aus der budgetärer Situatioun vum Stat. Et ass awer eng Situatioun, déi natierlech net ka vun Dauer sinn.

Wa mer géife wëssen, wéi héich de Statsdefizit 2009 géif ginn, da kéinte mer eis och Gedanken maachen, wéi mer en duerno 2010 an 2011 - an eventuell doriwier eraus - dann och erëm géife reduzéieren. Déi Situatioun, déi mer elo hunn, ass bedéngt duerch eng konjunkturell Kris, awer duerch déi strukturell Schifflag an eise Statsfinanzen, zum Beispill d'Ofhängegkeet vun de Recetté vun der Aktivitéit op der Bankplaz, sinn eng ganz Rei och vu strukturelle Reformen noutwendeg.

Hei hu mer - bis ewell op jidde Fall - näischt Konkretes héieren an deene leschte Joren, an och net an deene leschte Wochen, vun de Majoritéitsparteien.

Mir brauchen eng éierlech Diagnos virun de Wahlen, fir duerno kënnen ze wëssen, wat fir eng déi richtig Medezin ass. Muncher gi

mer allerdéngs hei d'Impressioun, wéi wa mer et mat engem Patient ze dinn hätten, deen nëmmen Angscht hätt bei den Dokter ze goen, well en déi richteg Diagnos fäert.

Mir sollen awer de Mënschen d'Wourecht soen, an d'Mënschen - dorunner gleewen ech fest - akzeptéieren och, datt mer eng Rei vu Reforme musse maachen. Reformen och vläicht, déi net wäerten einfach ginn, mä si akzeptéieren et éischter, wa se de Problem verstinn, wa se d'Situatioun erkennen. Mä duerfir musse mer d'Situatioun fir d'alléréischt emol hei op den Dësch bréngen.

Esou ee Budget ass dann och net just en Zueleiwirk, mä et kënn virun allem drop un, wéi d'Exekutioun gemaach gëtt. An do ass et wichteg, datt d'Regierung déi richteg Approche huet. Et geet virun allem - 2009 - ëm Tempo, ëm Schnelligkeet, a mir gleeuwen net esou richteg dorunner, datt der Regierung dat ka geléngen.

Munch Prozeduren hunn eis kloe geden, hunn d'Gemengepolitiker kloe geden, hunn d'Beriber an och d'Bierger vun dësem Land déi lescht Jore kloe geden. Deen, dee wëllt investéieren, muss elo kënnen investéieren, ënner kloere Regeln. Dat betrëfft d'öffentlech Hand, et betrëfft och de Privatsektor an et betrëfft zum Deel d'Regierung selwer.

D'Regierung huet do awer déi lescht Jore näischt ronnbruecht, fir zu enger administrativer Vereinfachung bäizetroen, fir investéieren hei zu Lëtzebuerg méi einfach kënnen ze maachen a méi schnell ze maachen, an d'Regierung muss elo weisen, datt se dat doten an der Kris hikritt.

Ech héieren eenzel Regierungsmemberen, déi hätten et gären. Dann hoffen ech, datt dat eng kollektiv Virstellung vun der Regierung an e kollektive Wonsch vun der Regierung ass. Ech sinn allerdéngs skeptesch.

Dës Legislaturperiod ass ugaange mat enger grousser Diskussioun iwwert d'Flächennotzungsgesetz. Dës Legislaturperiod geet op en Enn, ouni datt déi Diskussioun do ofgeschloss ass, well mir waarden nach ëmmer, vum Innenminister, op de Projet de loi, fir d'Gesetz iwwert den Aménagement communal dann elo definitiv kënnen ofzeänneren.

Et ginn Diskussiounen ëm Naturschutzautorisationen, an et wär wichteg, datt mer Situatiounen évitéieren, wou een, deen e Projet wëllt realiséieren, de ganze Parcours mécht an da fënnel Minutte vir zwielf d'rout Kaart gewise kritt.

» **Une voix.** - Très bien!

» **M. Claude Meisch (DP).** - Mir wëssen, datt mer bei der ITM och munches kënnen ëmdeken. Mir wëssen, datt bei der Landesplanung eng Rei vu grundsätzleche Regele mussen a Fro gestallt ginn, fir ebe méi Planungssécherheet ze ginn an datt deen, dee wëllt investéieren, weess, ob en dat kann oder ob en et net ka maachen.

Wa mer dat net hikréien, da wäert munch Investitioun net hei am Land, mä éischter am Ausland geschéien, well vill Leit, déi dat gemaach hunn, soe mer, datt et do awer finalement oft méi einfach geet. De Stat blockéiert sech heimadder och selwer.

Et ass hei net nëmmen e Problem vum Privatsektor, dee keng Autorisation kritt. Et ass hei och e Problem, an dat héiere mer, wann zum Beispill eenzel Ministère froen, si hätte gären eppes, si hätte gären eng Autorisation vun engem anere Ministerkolleeg, mä déi schéng sech allerdéngs do d'Oueren zouzehale bis ewell.

Domat muss Schluss sinn, grad elo an esou enger ekonomescher Situatioun wéi mer se hei hunn. Mir brauchen Décisionen, a wann et muss sinn, da mussen och déi concernéiert Departementer, déi concernéiert Verwaltungen an och déi concernéiert Membere vun der Regierung do politesch Décisionen finalement huelen.

Mir froen eis dann och, wéi laang mer eis nach hei zu Lëtzebuerg de Luxus wëllen erlaben, d'Geschäfte dann zouzemaachen, wann d'Leit wëllen akafe goen.

» **Une voix.** - Très bien!

» **M. Claude Meisch (DP).** - Waarde mer do bis de Chômage op 6%, op 7%, op 8% oder op 9% gestigen ass, bis mer dann do eng Kéier ëmdeken? Ech hoffen net!

(**Interruptions**)

En Defizit ze maachen an deen ze annonciéieren, dat geet net duer. Et muss geschafft ginn. Et muss schnell geschafft ginn. Duerfir hunn ech gesot, mir brauchen Autorisationen. Mir brauchen awer vläicht och Émschichtungen an deene budgetäre Moyenen, fir ebe méi an déi Richtung kënnen ze goen, do wou mer e Projet, dee fäerdeg ass, kënnen exekutéieren.

Mir brauche virun allem, Dir Dammen an Dir Hären, eng Ënnerstützung fir de Mëtzelstand hei am Land. Mir brauchen Opträg fir kleng a mëttel Betriber.

Ech erënneren dorunner, a muncher heibanne kënnen sech mat Sécherheet besser drun erënneren wéi ech, datt während der Stokris et grad de Mëtzelstand war, deen d'Land iwwer eng Duuschtstreck ewechbruecht huet. Well et do war, wou Aarbechtsplazen erhale bliwwe sinn, neier geschafe gi sinn. Well et déi Betriber waren, déi Steieren an enger ganz schwiereger Situatioun geschafen hunn.

Mir dierfen elo net de Feeler maachen, mëttelstänneg Betriber duerch dës kuerzfristeg Situatioun futti ze maachen. Well ee Betrieb, deen zomécht an dëser Situatioun, dee mécht duerno seng Diere mat Sécherheet net méi op. Duerfir musse mer alles drusetzen, de Betriber iwwert déi heiten Duuschtstreck kënnen ewechzehëlfen.

Den Här Juncker gesäit dat d'selwecht. Ech hoffen, datt et net just bei enger Intentioun bleift. Ech hoffen, datt déi ugekënnegt Politik do sech konkret a Musek wäert ëmsetzen.

Et ass déi lescht Woche ganz vill vun antizyklescher Politik geschwat ginn, hei am Land, och op anere Plazen. Et mierkt een allerdéngs, datt antizyklesch Politik net ëmmer gläich antizyklesch Politik ass. Fir eis geet et drëms, datt d'Geld schnell an de Circuit zréckkënn. Duerfir brauche mer eng Straffung vun der Planung, vun de Prozeduren. Mir musse schnell an d'Aus-schreiwunge kommen.

Ech hoffen do, datt mer da wierklech déi administrativ Hürde gradesou schnell këppen, wéi mer reagiert hunn an der Bankekris, oder fir aner Gesetze ganz schnell kënnen duerchzekréien. Et geet net nëmmen duer, en Optrag ze ginn un e Betrib, mir mussen en och, wann de Betrib deen Optrag ausgefouert huet, bezuelen. An do sinn och vill kleng Betriber, virun allem, déi mer soen, datt se nach vill Geld, och vum Stat, ausstoen hunn. Et kann net sinn, datt déi kleng Patronen, an esou schwiereger Situatiounen wéi elo hei, dem Stat och nach musse Geld léinen.

Wa mer investéieren, da solle mer sënnavoll investéieren. Antizyklesch Politik ass fir eis net, datt mer einfach probéiere Geld auszeginn. Antizyklesch Politik muss sënnavoll Investitiounen tätegen do, wou se noutwendeg sinn, wou mer se souwisou hätte misse maachen, wou mer se vläicht just e bësselche méi spéit gemaach hätten. Mir sollen investéieren do, wou d'Ekonomie ënnerstëtzt gëtt: an d'Infrastrukturen, an Aktivitéitszonen, an d'Uni, an d'Fuerschung, an d'Mobilitéit.

Mir sollen och an de Klimaschutz investéieren, well dat ass eng grouss Erausforderung, laansch déi mer esou oder esou net kommen. Wa mer dës Kris notzen, fir zum Beispill eis al Gebaier, öffentlecher an och privater, ze renovéieren, dann hu mer e bleiwenden Effet, well da wäerte mer an Zukunft mat manner Energie gradesou gutt kënnen liewen.

Déi privat Investitiounen an de Klimaschutz gi jo zum Deel nach ëmmer duerch eng Subsidépolitik ugereegt. Ech wëll do nach eng Kéier ze bedenke ginn, datt dat eleng net duergeet. Dat eleng geet net duer, fir jiddwereen ze iwwerzeegen, säin Haus elo ze renovéieren, ze isoléiere respektiv an erneierbar Energien ze investéieren, well deen, dee vläicht en Drëtzel bäigeluecht kritt, muss nach ëmmer d'Moyenen hunn, déi aner zwee Drëtzel ze finanzéieren, an et si virun allem déi Biergerinnen a Bierger hei am Land mat deene kleng Revenuen, déi an deene schlecht isoléierten Haiser sëtzen, déi do onbedéngt misse gehollef kréien.

Duerfir brauche mer intelligent Mechanismen, Virfinanzierungsmechanismen, wou mer Banke mat abezéien, wou mer vläicht eng Klimabank schafen, esou wéi mir dat als DP gefuerdert hunn, fir de Leit kënnen déi Investitiounen do hëllef virzefinanzéieren, wou se herno dovunner profitéieren. Well wa mer dat dote géifen hikréien, da profitéiert jiddwereen. D'Hand-

wierk profitéiert an dëser schwiereger Situatioun, well se Aarbecht kréien. D'Leit profitéieren, well se sech mat manner Energiekäschten duerno deeselwechte Confort kënnen assuréieren. D'Banke kréien nei Klienten, an de Stat geet och als Gewënner doraus eraus, well mer wäerten eis CO₂-Emissiounen doduerjer nohaltege reduzéieren an dann och manner an d'Kyotodéppe mussen abezuelen.

Déi doten Diskussioun iwwert de Klimaschutz dierfe mer elo net op d'Säit leeën. De Pétrol gëtt zwar elo méi bëlleg, mä mir musse wëssen, datt dat, soubal d'Ekonomie erëm eng Kéier bis unzitt, an déi aner Richtung wäert goen. Mir sollen net mengen, datt déi Belaaschtung, déi mer déi lescht Méint duerch en héije Pétrolspräis kann hunn, elo iwwer wär an net méi géif erëmkommen. Klimaschutz muss eng Prioritéit vun der Politik hei zu Lëtzebuerg bleiwen.

Dir Dammen an Dir Hären, d'Gemenge maache sech Gedanken. D'Gemenge maache sech Gedanken, wéi si kënten dozou bäidroen, d'Politik ze ënnerstëtzen, eng Gesamtpolitik fir eis Betriber ze ënnerstëtzen. D'Gemenge sinn allerdéngs och am Onkloeren, virun allem iwwert d'Recetté fir déi nächst Jore. D'Gemengen hu munches gesot kritt, wat se kënnen als Recetten erwaarden. D'Gemenge gleewen dat awer och net esou richteg, a wann een nofreet, da kritt ee gesot, gitt dat Geld do aus, a gläichzäiteg kritt ee gesot - an dat war hei an enger Chamberskommission -, datt ee soll virsichteg domadder ëmgoen a vläicht nach e bësschen op d'Säit leeën. Esou vill zu deem, wat een ëmmer Sënnvolles hei a muncher Sitzung gesot kritt!

D'Gemenge wëllen investéieren. D'Gemenge mussen dann awer och wëssen, wéi se déi ugefaangen Investitiounen op en Enn kënnen féieren a wat se vu Recetté fir déi nächst Jore erwaarde kënnen. Mir hätten eis gewënscht, datt den Innenminister d'Initiativ geholl hätt an d'Gemenge beienee geruff hätt, fir gemeinsam e Pak ze maachen, e Paquet ze schnüren an eng Antikrisepolitik vun de Gemengen op d'Schinn ze setzen. Ech hunn awer héieren a gelies, datt munch Gemengen op deen dote Wee gaange sinn. Et sinn oft net déi klengsten am Land, wat ze begrëssen ass, mä zesummen hätte mer mat Sécherheet do nach villes méi erreicht.

Och eng Gemeng kann nämlech hir Politik, hire Budget geziilt op dës Wirtschaftskris ausrichten. Si ka kucken, datt se relativ kleng Opträg, direkt am Ufank vum Joer, u lokal oder regional Betriber erausgi kann, kleng Renovatiounsarbechten, déi bestëmmt a ville Gemengen un den Infrastrukturen nach noutwendeg sinn. Si ka grouss Infrastrukturprojeten op den Instanzewege an an de Chantier bréngen. Dat huet virun allem dee positiven Effet, datt et eng gewëss Planungssécherheet fir d'Entrepreneuren, fir d'Konstruktionsbranche, fir d'Handwerker gëtt, well se wëssen, datt se do oft eng Rei vu Joren drun ze schaffen hunn.

D'Gemenge kënnen d'Bierger encouragéieren, esou wéi de Stat et ka maachen, mä heiansdo kënnen si et besser, well se méi no bei de Bierger sinn, fir der Energiefial ze entkommen. Zesumme wäeren d'Gemenge méi staark gewiescht, mä do hu mer den Initiativgeescht vum Innenminister vermësst.

D'Regierung, d'Majoritéitspartei soen dann, hire Budget, de Budget 2009, dee mer hei diskutéieren, wär en Anti-Krise-Budget. D'Regierung wosst also scho virum Summer, wéi se dee Budget opgestallt huet, wat d'nächst Joer géif kommen. Da freet ee sech just, firwat se op esou munch Situatiounen dann net besser preparéiert war, an da gläichzäiteg esou mécht, wéi wa se dat doten awer net gesinn hätt kommen.

Dëst ass an eisen Ae keen Anti-Krise-Budget, well e reagiert net op déi Kris. Et ass an eisen Ae e geduechene Wahlbudget, well mer d'nächst Joer eng Wahlchéance virun eis stoen hunn, a well d'CSV an LSAP gesinn hunn, datt se a munchen Punkten de Bou dach iwwerspaant hunn. D'Steierzueler sinn ze vill belaascht ginn déi lescht Jore. D'Mëttschichten huelen d'Been an de Grapp a verloossen eis Land; et sollen der 15.000 iwwert déi lescht Jore gewiescht sinn, déi sech an der Grenzregioun niddergelooss hunn.

De Kafkraaftverloscht ass reell. Ech wëll nach eng Kéier un dat Beispill erënneren, wat ech hei am Mee virgerechent hat: Enger lëtzebuergescher Duerchschnëttsfamill mat zwee Kanner - wann een dat ofrechent, wat fir wunnen, fir Kannerbetrieung, fir ze liewen, fir ze hëtzen, fir den Auto an esou weider muss opbruecht ginn - bleiwen nach 700 Euro, déi net den Éische vum Mount

verplangt sinn. De Kafkraaftverloscht an och d'Suitede vum d'ar moderater Lounpolitik, déi an der Tripartite decidéiert ginn ass, sinn nach verstärkt ginn, amplaz datt se ofgefiedert gi si vun der Regierungspolitik, duerch eng Akommessteier, déi schlächend an d'Luucht gaangen ass, well se ni komplett un d'Inflatioun ugepasst ginn ass, duerch eng Autosteier, eng Fleegeversécherungserhéijung. Se si verstärkt ginn duerch de Kyotocent, duerch Augmentatiounen bei der Kannerbetrieung an esou weider.

Duerfir sollen d'Bierger elo, sechs Méint virun de Wahlen, en Deel, e Brochdeel vun deem Geld, wat se déi lescht Jore méi bezuelt hunn, erëmkréien. Duerfir elo eng 9%eg Inflatiounsberengegung vum Steiertarif, amplaz 6%, wéi nach am Mee ugekënnegt. Ech erënneren och hei drun, datt déi 6% eis net duergaange sinn, a muncher een hei am Haus, virun allem aus de Reie vun der Majoritéit, eis belächelt huet an eis als onseriö duerstelle wollt, well mer méi wollten hunn, well mer méi Steierentlaaschtung bei der Akommessteier wollten hunn. Nun elo, an enger Situatioun, déi jo awer ekonomesch vill méi schwiereg ass, wou mer wëssen, datt de Spillraum méi enk gëtt, mécht d'Regierung, mécht d'Majoritéit dat, wat mer gefrot hunn. Eis Iwwerleumung schéngen also net komplett nieft dem Dill geleëen ze hunn.

» **Plusieurs voix.** - Très bien!

» **M. Claude Meisch (DP).** - Den Aarmutsrisiko ass geklommen, dat héiert een, et liest een et an de Statistiken. Dat ass och eng vun de Suidé vum der CSV/LSAP-Politik. Dat gëtt ofgefiedert duerch déi Steierkredite, déi elo amplaz vun den Abatementen agefouert ginn. Déi schéngen eis noutwendeg an dëser Situatioun. Ech wëll awer nach emol drun erënneren, datt et net ka sinn, datt mer just iwwer sozial Transferten dorobber reagéieren, datt mer och eng aner Sozialpolitik musse maachen, eng aktivéierend Sozialpolitik musse maachen. Dëst Land - virun allem a budgetär méi schwéieren Zäiten - kann net existéieren, wa finalement 40% vu senger Bierger duerch sozial Transferten um Liewen erhale ginn an eigentlech duerch hir eegen Aarbecht net méi kënnen fir hiren Ënnerhalt suergen.

(**M. Laurent Mosar prend la Présidence**)

Et gëtt gesot, datt deen Anti-Krise-Budget hei d'Kafkraaft stärke soll, d'Bierger géife jo entlaascht ginn. Dat stëmmt, si ginn zum Deel entlaascht. Si ginn awer wäit aus maner entlaascht, wéi se déi Jore viru belaauscht gi sinn, an dat ass dann och d'Ursaach, firwat déi Entlaaschtung do net wäert dozou féieren, datt d'Lëtzebuergereinnen an d'Lëtzebuergere elo massiv an d'Geschäfte lafen an engem Kaufrausch verfale wäerten.

Zum Thema Kafkraaft war ech awer och erstaunt, wou ech de Passage aus dem Norbert Hauptert sengem Budgetrapport gelies hunn, wou jo glat behaupt gëtt, d'Kafkraaft wär déi lescht Jore an d'Luucht gaangen! Unhand vun enger Rei vu Grafiken a Statistiken soll dann do kloergemaach ginn, d'Leit hätte kee Problem mat der Kafkraaft hei zu Lëtzebuerg, well mer géife jo alleguerten ëmmer méi verdéngen.

D'Akommes ass geklommen, dat stëmmt, mä awer gläichzäiteg sinn eng ganz Rei vu Belaaschtungen geklommen: D'Steierbelaaschtung ass an d'Luucht gaangen, d'Käschte fir Kannerbetrieung sinn an d'Luucht gaangen, Wunnen ass hei zu Lëtzebuerg däitlech méi deier ginn déi lescht Jore, Hëtzes ass méi deier ginn, den Auto brauch méi Sprit an deen ass och méi deier ginn, mir haten eng Inflatioun. Dat steet néierens!

Dat erkennen d'Politiker vun dëser Majoritéit net un, datt et, wa mer iwwer Kafkraaft schwätzen, net nëmmen duergeet, wéivill datt ee verdéngt an datt een e bësse méi verdéngt, mä et muss een eben och kucken, wat déi aner Belaaschtungen ausmaachen, sief se duerch d'Politik verursaacht - et wäeren der eng Rei duerch d'Politik verursaacht -, sief se duerch déi ekonomesch Situatioun verursaacht.

D'Demokratesch Partei huet dann am Fréjoer vun dësem Joer 2008 e Sondage bei TNS ILReS an Optrag ginn, an dee weist, wéi d'Leit hir Kafkraaft gesinn. Do sinn net manner wéi 76% vun de Leit, déi gesot hunn, d'Kafkraaft wier generell erfogaangen. 44% vun de Leit sot, datt hir perséinlech Kafkraaft erfogaange wär am Laf vun deene leschte Jore. 35% hunn dat éischter neutral gesinn, an 22% hu gemengt, se wär eropgaangen. Dat an enger Situatioun, wou et hei zu Lëtzebuerg boomt huet. Dat an enger Situatioun, wou mer 5 bis 6% Wirtschaftscroissance haten.

Wa mer do d'Resultat hunn, dass d'Kafkraaft bei deene Meeschten erofgaangen ass, amplaz dass se eropgeet, da freet ee sech, wien eppes falsch gemaach huet. Nun, mir mengen, dass dat doten e Stéck vum Bilan vun der Politik ass vun der CSV/LSAP-Regierung.

De Budget 2009 ännert dann och nëmme marginal dorunner eppes. Offiziell verschléissen nach ëmmer d'CSV an d'LSAP d'Äe virun der Realitéit am Land, nämlech dass d'Kafkraaft erofgaangen ass am Laf vun deene leschte Joren.

» **Une voix.** - Très bien!

» **M. Claude Meisch (DP).** - Eng Auswirkung vun der Kris, déi net nëmme sech direkt am Budget bemierkbar mécht, mä déi d'Leit hei am Land wäerte mierken, dat ass natierlech de Chômage. An dee Chômage, deen eis vun der OECD prognostizéiert ginn ass, dass ass keng Fatalitéit, déi mer esou mussen hinuelen: 6,5% fir 2009, 7% sollen et 2010 ginn. Chifferen, déi mer hei zu Lëtzebuerg net kann hunn, egal a wat fir enge Situatiounen dass ee virdu kucke geet. Bis virun e puer Woche gutt fonctionnéierend Betriber wéi ArcelorMittal baue 400 Plazen of. D'Regierung hält dat dann einfach emol esou hin.

Natierlech hätte mer missen éischer higoen an d'Administration de l'emploi reforméieren. Dass ass eppes, wat jo vun eis scho laang gesot ginn ass a wat mëttlerweil bal jiddwereen am Land seet. Den Ombudsmann huet et kloer an däitlech geschriwwen. An déi Betreffen, déi op der Sich sinn no enger Aarbecht, soen et bei all Erfahrung, déi se mat der ADEM maachen. Grad esou d'Betriber.

De Fränz Biltgen allerdéngs, den Aarbechtsminister, verstoppt sech hannert jiddwerengem an erkläert, firwat hien déi Reform vun der ADEM bis ewell net konnt ugoen. Eng Kéier sinn d'Gewerkschafte schold, eng Kéier de Koalitionspartner, eng Kéier ass et d'Oppositoun, déi anscheinend net esou richtig mat wëllt zéien, an dann op eemol soll et Accorden a vieregte Regierunge gi sinn, déi him elo d'Hänn géife bannen.

De Fränz Biltgen ass néng Joer Aarbechtsminister zu Lëtzebuerg. Zënter néng Joer gétt iwwert d'Arbeitsamt diskutéiert, zënter néng Joer hu mer keng reell Reform vun Arbeitsamt op de Wee kritt. Den Här Minister erkläert de Chômage, firwat dass en an d'Luucht geet, firwat eenzel Leit am Chômage sinn. Den Här Minister erkläert dat elo an dëser Situatioun. Dass stëmmt och. Seng Analys ass meeschtens richtig, mä hie bleift ebe bei der Analys stoen.

Mir vermësse virun allem och elo an dëser Situatioun, dass mer eis dergéint stäipen, géint déi prognostizéiert Chômagezuelen do. Ech mengen, do wär eppes ze maachen, a mir sollen et net einfach esou hinuelen.

Deen natierlechen Ofbau, vun deem da geschwat gétt bei ArcelorMittal, wou mer risikéieren, dass dat sech widderhëlt bei anere Betriber, deen huet Répercussiouen. Et geet net duer, ze soen, et ass en natierlechen Ofbau vun Aarbechtsplazen an d'Leit gi fräiwëlleg. Déi Leit, déi gi jo meeschtens net an d'Pensioun. Déi Leit kommen zrëck op den Aarbechtsmaart, hunn eng Berufserfahrung, déi se kënnen en valeur setzen. Dass heescht, et wäerte méi Leit um Aarbechtsmaart tätég sinn. Dass bei steigendem Chômage. Et wäerte méi Leit op der Sich sinn no enger Aarbecht, an dat mécht et deenen, déi op der Sich sinn an enger Situatioun, wou natierlech d'Betriber manner gären astellen, nach emol vill méi schwéier.

Wat geschitt mat deene Jonken? Déi Jonk, déi d'nächst Joer hir Léier fäerdeg hunn, déi Jonk, déi hiren Diplom gemaach hunn? Déi Jonk, déi studéiere gaange sinn an zrëckkommen an der Hoffnung elo eng Aarbecht ze fannen, der Aarbecht ze kréien? Och si wäerten en aneren Aarbechtsmaart virfannen 2009 an 2010, wéi dat geduecht war vun hinnen an och wéi muncher hinnen et an Aussicht gestallt hunn.

Solle mer net higoen a vläicht probéieren, déi Jonk dann nach op d'mannst méi laang an der Schoul ze halen, bei der Orientéierung vun de Studente kënnen ze hëllefen, bei eise Regeln, wéi mer Préten a Bourssé ginn, fir weider kënnen ze studéieren, fir dass deen, deen e Bachelor gemaach huet, vläicht e Master mécht, fir dass deen, deen e Master gemaach huet, vläicht nach en drëtten Zyklus hannendrun hänt?

Misste mer net och kucken, bei deene Leit, déi elo an de Chômage kommen, an et wäerten der e puer dausend méi si wéi gewinnt, dass mer do déi Zäit notzen, wou se net kënnen placéiert ginn, fir Weiterbildung mat hinnen ze maachen, dass se fit sinn

herno fir d'Relance, dann, wann den Aarbechtsmaart erëm méi aktiv gétt, dann, wann d'Betriber nees méi astellen?

Ech erënnere nach eemol un eng Propos, déi d'DP schonn 2006 gemaach huet, fir systematesch méi Weiterbildung um Arbeitsamt kënnen unzibidden, dass mer d'Arbeitsamt vun enger Verwaltung souwisou a Richtung Agence, a Richtung Weiterbildungsgence kënnen transforméieren, dass mer zu deem, deen no dräi Méint - bis ewell war et esou, dass déi Allermeeschten no dräi Méint nees eng Aarbecht fonnt hunn - nach keng Aarbecht fonnt huet, soen, du muss elo eng Formation continue maachen, a wann dat net geet, well et geet wahrscheinlech net bei jiddwerengem, wann et net gewollt ass, dass een dann och seet, da muss een eng Aarbecht am öffentlechen Interesse maachen.

Déi doten Instrumenter géifen eis haut hëllefen, iwwert déi Kris ewechzekommen a géint de Chômage unzegoen. Mir mussen eis fit maache fir d'Zäit no der Kris a mer däreife virun allem, wat de Chômage ubelaangt, d'Hänn net an de Schouss leeën.

» **Une voix.** - Très bien!

» **M. Claude Meisch (DP).** - D'Wirtschaftskris ass dann och kee Grund, fir munch aner noutwendeg Reformen elo net unzegoen. Am Géigendeel menge mer, grad a Krisensituatiounen muss ee munches a Fro stellen.

Ech hu grad erkläert, wat ee misst an der Aarbechtsmaartpolitik änneren, wéi mer d'Administration de l'emploi missten opstellen.

Mir mussen och méi eng intelligent Klimapolitik maachen, wou mer net nëmme Subsidé ginn, mä wou mer och hëllefen, dass de Rescht, deen de Stat nach net bäileet, ka privat virfinanzéiert ginn. Duerch esou intelligent Finanzéierungsmechanisme ka jiddweree gewonnen.

Et ass net fir d'éischt, dass ech heibanne soen, mir brauchen e Paradigmewissel an der Familljepolitik, fir och de kenne Famill a Beruff besser enner een Hutt ze kréien. Dass hëlleft och der Economie. Dass hëlleft och de Patronen.

Mir brauche méi Betreuungsplazen a mir mussen se méi schnell schafen, wéi dat an der Vergaangenheet geschitt ass. Mir brauchen eng qualitativ wäertvoll Betreuung, well wa mer iwwer Vertraue schwätzen, da geet et och do ëm Vertrauen, dass d'Eltere mussen hunn an déi Betreuungsdéngschtleeschtung, déi ugebuede gétt. Dass hëlleft ganz konkret, d'Liewen ze organiséieren. Dass belount awer och déi, déi schaffe ginn, déi wëlle schaffe goen, déi selwer wëllen hiren eegene Liewensënnerhalt bestreiden a fir sech selwer an hir Famill wëllen opkommen.

Duerfir brauche mer och eng bezuelbar Betreuung. Dass ass wouer. An et ass net fir d'éischt, wou ech et heibanne priedegen, an duerfir ware mer net d'accord mat där Politik, déi vun der CSV an der LSAP déi lescht Jore gemaach ginn ass, fir d'Betreuungskäschte konstant an d'Luucht ze setzen.

Elo sollen dann ongedeckte Schecken ausgestallt ginn, de Chèque-service, deen de Leit Hoffnung mécht op eng Betreuungsplaz, op deelweis eng gratis Betreuung, wou mer awer wëssen, dass doduerjer déi Offerte, déi besteet a jo komplett absorbiert ass, déi komplett genotzt gétt momentan, eng zousätzlech Demande eigentlech net wäert packen.

» **Une voix.** - Très bien!

» **M. Claude Meisch (DP).** - Ech erënnere och an deem Zesammenhang un déi Motioun, déi ech virun e puer Wochen hei abruucht hunn, déi mer am Kontext vun der Budgetsdebatte jo och kënnen mat evakuéieren.

Ech wëll nach eng Kéier drun erënnere, dass et fir eis net ka sinn, dass mer an de Betreuungsstrukturen, an de Crêchen, an de Maisons relais deene Kanner eng Prioritéit ginn, deenen hir Elteren RMG-Bezéier sinn an domadder jo an der Regel net schaffen an eigentlech disponibel sinn,...

(Interruption)

...fir hir Kanner selwer kënnen doheem ze erzéien.

Dass heescht, wann dat doten esou ëmgesat gétt, wéi et geplangt gétt, gi ganz vill aner Kanner refuséiert ab dem nächste Joer, déi elo eng Plaz hunn, an deenen hir Eltere sech elo dorop verlossen, dass hir Kanner betreit sinn, deenen hir Eltere ganz oft beruffstätég sinn an déi doduerjer risikéieren hir Beruffstätégkeet mussen a Fro ze stellen.

Ech hoffe wierklech, dass deen Unfug do aus deem Projet erauskënn. Duerfir hu mer och déi Motioun - enner anerem duerfir, et gétt nach vill aner Grënn - abruucht, fir dee Projet Chèque-service de strächen an da gläichzäitig op där anerer Säit hinzegoen an d'Betreuungskäschten en Deel ze kieren.

» **M. le Président.** - Här Meisch, erlaabt Der, dass den Här Jaerling lech eng Fro stellt?

» **M. Claude Meisch (DP).** - Selbstverständlich.

» **M. le Président.** - Här Jaerling, Dir hutt d'Wuert.

» **M. Aly Jaerling (Indépendant).** - Här Meisch, wéi kommt Der dorop, dass Der kënn soen, dass d'Kanner vun den RMG-Bezéier eng Prioritéit kréien?

Dass stëmmt dach guer net!

An zweetens ass et och net esou, dass d'RMG-Bezéier net schaffen. Déi mussen sech och um Arbeitsamt umellen an déi ginn och zu Aarbechten erugezunn. Do ass et also esou, dass déi Leit an darselwechter Situatioun si wéi aner Familljen an och keng Prioritéit hunn.

Dass, wat Dir elo gesot hutt, et deet mer leed, dass stëmmt net.

» **M. Claude Meisch (DP).** - Dass, dass stëmmt. Ech si jo gutt placéiert als Buergermeeschter, fir ze wëssen, wéi de Chèque-service soll agefouert ginn. An et ass dass, wat mer als Gemenge bis elo gesot kritt hunn, obscho mer wéineg gesot kritt hunn, mä dass doten hunn ech wuel verstanen.

An ech hunn och a menger Duerstellung hei nuanciéiert geschwat, well ech weess hoerenee, dass net all RMG-Bezéier doheem sétt. Mä et gétt der awer och, déi doheem sétzen an eigentlech d'Zäit hätten an disponibel wäeren, fir hir Kanner selwer ze betreien.

Mir hu bei esou enger Politik wierklech net nëmme d'Impressioun, dass deen, dee schafft, finalement deen Dommen ass, an et ass net bei deem dote Projet eleng, bei de Chèques-services, wou een dat gesäit.

Ech hunn d'lescht Joer op dëser Plaz drop higewisen, dass dee vun esou munchem geluefte Projet vun Kannerbonus derzou féiert, dass quasi exklusiv Famillje kënnen dovunner Gebrauch maachen, wou nëmme ee schafft. Well wann een zweemol de Mindestloun verdéngt als Koppel an et huet een ee Kand, dann ass de Kannerbonus quasi neutral. Wann een awer e bësse méi wéi zweemol de Mindestloun kritt, wat fir vill Leit, déi zu zwee schaffe ginn, jo awer de Fall ass, dann ass et beim Kannerbonus fir ee Kand esou, dass ee gradesou vill aus där enger Täscher herausgezu kritt wéi een an déi aner Täscher erakritt.

Dass heescht, de Kannerbonus ass eigentlech eppes, wou d'Leit kënnen dervu profitéieren, wa se net zu zwee schaffen. Mä wa se zu zwee schaffen, ass dass op jidde Fall bei engem Kand schonn net méi méiglech.

Mir wëssen och, dass mer nach ëmmer e Steiersplitting hunn, deen eigentlech déi Koppel am meeschte bevirdelegt, wou just ee schaffe geet an deen zweete guer net schaffe geet. Mir wëssen, dass mer d'Steierlaascht fir d'Mëttelschicht, also fir déi schafend Leit, kontinuéierlech an d'Luucht gesat hunn déi lescht Joren. Mir wëssen, dass doduerch och ëmmer méi Leit drop ugewise sinn, hei am Land op sozial Transferten zrëckzegräifen.

Mir hätte gären eng aner Politik, déi soll aneschtens ausgerichtet sinn, an zwar dass d'Leeschtung, den Effort vun deem, dee schafft, besser unerkannt gétt, amplaz dass et deen ass, dee sech als Leschten an d'Rei soll stellen.

» **Une voix.** - Très bien!

» **M. Claude Meisch (DP).** - Vum Export vu Familljeleeschungen, en anere Paradigmewissel, dee mer e puermol ugeschwat hunn, wësse mer, dass dat fir d'Juncker-Regierung en Tabuthema ass. Mir froen eis eigentlech, firwat, well mer déi Erklärungen, déi mer kritt hunn, net verstanen hunn an esou net wëllen akzeptéieren. Mir wäerten a méi enger schwiereger budgetärer Situatioun mat Sécherheet fréier oder spéider nach emol dorop zrëck misse kommen.

Och grad an deenen nächste Jore mussen mer déi Subventiounspolitik - muncher soen, de Subventiounsdschungel - duerchforsten, analyséieren, wat mer brauchen, wat mer vläicht net brauchen. Prinzipiell soll een éischer a Richtung goen, wéi zum Beispill am Klimaschutz vun eis proposéiert, dass een e Subsidé gétt, wann een en aféiert,

dass ee seet, e leeft bis e gewëssent Joer an duerno gétt en entweder successiv reduzéiert oder e leeft aus an e gétt ersat, zum Beispill duerch méi eng héich Besteuerung.

Dass hätt ee jo zum Beispill bei der Autosteier esou kënnen maachen. Amplaz dass deen, dee viru sechs Méint en Auto kaaft huet, och géif méi héich besteiert ginn. Op munch Gebidder wësse mer och, dass et do net de steierlechen Ureiz wäert sinn, mä dass et ganz einfach och eng Obligatioun wäert misse sinn, déi definéiert gétt.

Dass virun allem géif net nëmme dem Stat Geld spueren hëllefen, et géif op där anerer Säit och ganz kloer en Ureiz schafe fir de Bierger, fir sech mat Zäiten aneschtens ze behuelen. Et géif och Planungssécherheet schafe fir de Bierger a fir munch Entreprise hei am Land.

Mir wëssen - an och dass mussen mer elo an enger ekonomescher Situatioun diskutéieren, déi aneschtens ass wéi déi lescht Jore virdrun -, dass mer eng Ofhängegkeet vun de Statsfinanze par rapport zu enger Rei vu Recetten hunn. D'Ofhängegkeet par rapport zur Aktivitéit vum Finanzsektor hunn ech beschriwwen; déi par rapport zum Tanktourismus kenne mer alleguerten.

Dass dote si Sujeten, déi Joer fir Joer hei diskutéiert ginn, déi an d'Fenster gestallt ginn, wou Rapporten driwwer gemaach ginn. Dee leschten ass de Rapport vun nationalen Nohaltegkeetsrot, wou mer awer bis ewell nach keng Konklusiounen draus gezunn hunn. Och elo an dëser ekonomescher Situatioun soll et kee Grund ginn, fir eis drun ze hënneren, laangfristeg ze denken an ze kucken, wou mer wëllen histerieren.

Mir mussen eis och d'Fro stellen, ob et richtig war, de Rapport frontalier anzubalsaméieren an en net méi erauszehuelen. Well munches, wat och doranner stoung, hätt eis gehollef, fir vläicht iwwer méi schwiereng ekonomesch Zäiten ewechzekommen.

An deene gudden Joren hu mer et vermësst oder versäumt, eng Rei vu Strukturformen ze maachen, déi noutwendeg gewiescht wäeren. Mir hunn eng gemaach, et ass de Statut unique. Haut muss nach eng Kéier ee mir erklären, wat de Statut unique eis dann elo bréngt an der jëtzege ekonomescher Situatioun. Wat hëlleft en eis? Wat hëlleft en de Betriber? Wat hëlleft en deem Einzelnen?

En trëtt den 1. Januar a Kraaft, mä vill Betriber, vill Beschäftegter wëssen eigentlech nach net richtig wou se dru sinn. Wat ännert den 1. Januar? E bréngt Käschte fir déi allermeeschte Patronen mat sech. Mir wëssen och, dass e Käschte fir de Steierzueler mat sech bréngt, déi op de Budget ofgewälzt ginn. Eng Belaaschtung, déi mer eis an der jëtzege Kris hätte kënnen spueren, mä se ass awer elo Realitéit.

Mir wäerten och mierken, dass dat wäert antrieden, wat ech ëmmer gesot hunn, dass duerch de Statut unique de Chômage risikéiert an d'Luucht ze goen, dass Leit, déi méi schwaach sinn, déi méi al sinn, déi de Patron risikéieren op eemol Geld ze kaschten, aus dem Betrib erausgedrängt ginn. An dat an enger Situatioun, wou d'ADEM elo schonn iwwerfuert ass, fir mam steigende Chômage eens ze ginn.

Et gétt also gutt Grënn, kee Vertrauen an d'Politik vun CSV an LSAP ze hunn, genuch Grënn och fir dëse Budget net ze stëmmen. Een dovunner ass ganz einfach, dass en net véridique ass, dass en net den aktualiséierte Prognosen entsprécht. Et ass dat e grundsätzlech Recht vun der Lëtzebuerger Chamber, fir eben de Budget kënnen ze definéieren, mat deem d'Regierung duerno ka schaffen. Dass Recht solle mer net aus der Hand ginn. Een, deen Chamber freet, deen dote Budget ze stëmmen, dee mécht de Geck mat dësem héijen Haus.

Dass d'Recetté bāi Wäitem ënnerschat sinn, wësse mer. Dass munch Dépensé wäerten an d'Luucht goen, och dass wësse mer haut schonn. Dorobber brauche mer net bis Mëtt d'nächst Joer ze waarden.

Mir hunn d'Problemer vu ville Mënschen ignoréiert déi lescht Joren. Och dëse Budget mécht dat an engem Mooss, wéi et net sollt sinn. Ech hunn nach eng Kéier erkläert, dass de Kafkraaftverloscht reell ass, dass d'Leit e spieren hei am Land an dass eng theoretesch Diskussioun iwwer eng Aug-

mentatioun vun de Salairen, déi jo hei gefouert gëtt, kengem reell weiderhëlleft.

De Budget dréit der wirtschaftlecher Realitéit vun haut, an där, déi mer eis kënne fir d'nächst Joer ausmolen, net Rechnung. E Krisenmanagement ass kaum siichtbar, well dëse Budget der Kris jo net Rechnung dréit, well en eben net ofgeännert ginn ass a well en och net méi ofgeännert soll ginn.

Mir schwätzen zënter Joren iwver noutwendeg Reformen um Aarbechtsmaart. Mir wëlle méi Betreuungsplazen. Mir wëlle Famill a Beruff besser ënner en Hutt kréien. Zënter Jore si mer eis och eens, dass et u Chancëgläichheet mangelt an der Schoul, dass mer sozial Problemer hei am Land besonnesch staark weiderverierwen, dass mer net genuch Wunnenge bauen, dass eis Prozeduren ze schwéierfälleg sinn.

Lëtzebuerg brauch a villen Domänen eng nei Politik, fir al Problemer ze léisen. CSV an LSAP hunn déi dote Problemer bis ewell net geléist. Si hunn et net fäerdeg bruecht, an ech woen d'Prognos, dass se et och an noer Zukunft net wäerte fäerdeg bréngen.

Mir däerfe bei villem net an der Analys stoe bleiwen. Mir mussen de Courage hunn, fir e Schrëtt no vir ze goen. Mir mussen awer och de Courage hunn, fir éierlech mat de Bierger ze sinn an e realistesch Bild vun der Situatioun ze zeechnen. A mir mussen de Bierger Courage maachen. Dat kënne mer nëmme mat enger staarker Portioun Éierlechkeet. Courage, fir néideg Reformen dermat unzegoen. Nëmme esou ka Lëtzebuerg sech erneieren an an der Zukunft mat Zouversicht no vir kucken.

Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

» **Plusieurs voix.** - Très bien!

» **M. Claude Meisch (DP).** - Här President, Dir hutt et héieren, d'Demokratesch Partei wäert och dës Kéier de Budget net kënne stëmmen.

» **Plusieurs voix.** - Très bien!

» **M. le Président.** - Ech soen dem Här Meisch Merci. Als nächste Riedner ass den Här Ben Fayot agedroen. Här Fayot, Dir hutt d'Wuert.

» **M. Ben Fayot (LSAP).** - Här President, ech wëll uganks menger Ried dem Budgetsrapporteur Norbert Hauptert Merci soe fir säi Bericht. Hien huet op eng objektiv Manéier d'Finanz- an d'Wirtschaftssituatioun vum Land duergestallt. Hien huet dobäi eng Qualitéit gewisen, déi wichteg ass an der allgemenger Hektik vun dësen Deeg. Hien huet nämlech Rou behalen, war prezis a senger Beschriewung an huet dobäi den Eescht vun der wirtschaftlecher a sozialer Situatioun net verkannt.

Här President, esou hate mer ons dat net virgestallt, wéi de Budgetsprojert den 1. Oktober 2008 hei déposéiert gouf. Mir haten ons op de leschte Budget vun der Legislatuur agestellt. Mir wollten der nächster Regierung e Budget mat engem Iwwerschoss hannerloossen, net ouni d'Steierlaascht erlichtert an eng sozial cibléiert Redistributioun grad wéi d'Investitioune verstärkt ze hunn. Knapps hate mer d'Aarbechten an der Finanzkommissioun ugefaangen, huet sech gewisen, dass d'Previsiounen vum Wuesstem drastesch erofgeschrauft hu misse ginn.

De Statec huet dat gëschter mat senger Previsiounen fir 2009 ënnerluecht. D'Steierakommes, no der Entwécklung vun 2008 geschat, wäert net erreicht ginn. En Defizit ass net ausgeschloss. An der Zwëschenzäit ass d'Finanz- an d'Wirtschaftswelt an d'Kris agestratt. Zwou systemesch grouss Banken zu Lëtzebuerg hu misse mat massivem öffentlechen Asaz an de Weekender vum 29. September an dem 5. Oktober gerett ginn. Déi Operatioune goufen elo vun der Kommissioun approvéiert.

Drei islännesch Banken zu Lëtzebuerg, dovunner eng grouss, waren no bei der Faillite, grad ewéi den Inselstat selwer. 50 Lëtzebuerger Betriber hunn an de leschte Woche Kuerzaarbecht ugefrot a krut.

ArcelorMittal huet seng Produktioun drastesch erofgefuer a baut 400 Leit zu Lëtzebuerg of. D'Firma kënnegt un, zwou Wochen am Dezember an am Januar zouzemaachen. 1.500 Leit sinn dovunner betraff.